

Asia: VN/11443/2021

Lausuntopyyntö kolmesta valtioneuvoston asetuksesta, jotka koskevat eräiden tuotteiden ja palvelujen saavutettavuus- ja esteettömyysvaatimuksia

Lausunnonantajan lausunto

Valtioneuvoston asetus eräiden tuotteiden esteettömyysvaatimuksista

Erittäin hyvä, että tuotteet on suunniteltava ja valmistettava siten, että vammaisten henkilöiden voidaan ennakoida pystyvän käyttämään niitä mahdollisimman laajalti. Tiedonantovaatimuksissa kuitenkin mainitaan, että tuotteiden käyttötietojen on oltava saatavilla useamman kuin yhden aistikanavan kautta. Tarkoittaako tuo käytännössä, että minimivaade on kaksi kanavaa (esimerkiksi teksti ja pistekirjoitus)? Voiko kukin taho itse päättää, mitkä nuo kaksi kanavaa ovat? Esimerkiksi näköaistin kautta tietoa voi saada hyvin useilla tavoilla, joten olisi hyvä, että tämäkin huomioidaan vaatimuksissa. Voisiko tätä ohjata tiukemmin myös siihen suuntaan, että käyttötietojen on oltava saatavilla useamman kanavan kautta (esim. näköaisti = selkokieli, kuvitus, viittomakielet ja tuntoaisti = pistekirjoitus ja kuuloaisti = selkeä suomen/ruotsin kieli jne).

Mitä tarkoittaa käytännössä, että palvelun toiminnasta annettavat tiedot tulee olla esitetty ymmärrettävässä muodossa? Miten tuo "ymmärrettävä muoto" määritellään?

Tekstistä puheeksi ja puheesta tekstiksi on olennaista käytetyn kielen laatu.

Valtioneuvoston asetus saavutettavuusvaatimuksista eräille digitaalisille palveluille

Lisävaatimukset rahoitus -ja pankkipalveluille osiossa on mainittu, että palveluja tarjotessaan on varmistettava, että tiedot ovat ymmärrettäviä siten, että vaikeusaste on enintään Euroopan neuvoston kieliä koskevan yhteisen eurooppalaisen viitekehyksen B2-taso. Tämä on erittäin hyvä parannus, joskin jättää edelleen valtavan määrän erilaisia henkilöitä tiedon ulkopuolelle. Esimerkiksi selkokielen käyttäjät ovat Suomen suurin kielellinen vähemmistö (750 000 hyötyy selkokielestä). Selkokielen käyttöä on erityisen hyvä lisätä niin pankkipalveluissa kuin verottajan ja sote-palvelujen piirissä. Tähän suuntaan olisi hyvä suunnata myös lainsäädännöllä. Hyötyjiä ovat kaikki palvelua käyttävät.

Valtioneuvoston asetus esteettömyysvaatimuksista sähköisen viestinnän palveluille ja audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoaville palveluille

Mitä tarkoittaa käytännössä tiedonantovaatimus, että tuotteiden käyttötietojen tulee olla esitetty ymmärrettävässä muodossa? Miten tuo “ymmärrettävä muoto” määritellään?

Henriksson Johanna

Humanistinen ammattikorkeakoulu Humak - Lausunnon valmistelijat:
koulutusjohtaja Timo Parkkola (Kulttuurituotanto | Tulkkaus ja kielellinen saavutettavuus), koulutuspäällikkö Tytti Luoma (Tulkkaus ja kielellinen saavutettavuus) ja viestintäpäällikkö Jarmo Röksä